

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	O proceso de investigación en turismo: tipos, estrutura e fases	Código	615524007	
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Cortés Vázquez, José Antonio	Correo electrónico	j.a.cortes@udc.es	
Profesorado	Calo Garcia, Estefania Cortés Vázquez, José Antonio	Correo electrónico	estefania.calo@udc.es j.a.cortes@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia introduce ao alumnado na investigación en turismo tanto desde un punto de vista teórico como desde un punto de vista práctico. Reflexiónase ademais sobre a metodoloxía científica en xeral e sobre a investigación social en particular, explicando especificamente as diferentes técnicas de investigación social. Igualmente desenvólvese ao longo do curso cada unha das etapas dun proxecto de investigación social concreto.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A8	CE11 - Saber definir proxectos de investigación innovadores que repercutan positivamente no sector
A9	CE12 - Utilizar as metodoloxías científicas adecuadas tanto cualitativas como cuantitativas
A10	CE10 - Manexar as TIC para a comunicación, promoción e a comercialización
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
B7	CG2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B10	CG5 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B12	CG7 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C3	CT3 - Trabajar de forma autónoma con iniciativa
C4	CT4 - Traballar de forma colaborativa
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	AI2	BM1	CM7
A/o alumna/ou coñecerá os métodos e as e técnicas das ciencias sociais, diferenciando entre as técnicas de investigación cualitativas e cuantitativas.	AI2	BM1	CM7
A/o alumna/ou saberá elixir as técnicas de investigación social (cuantitativas e/ou cualitativas) pertinentes en cada momento.	AI2	BM5	CM3 CM7

A/o alumna/ou identificará as diferentes fases dun proceso de investigación cuantitativo	AI2	BM5	CM3 CM7
A/o alumna/ou identificará as diferentes fases dun proceso de investigación cualitativo	AI2	BM5	CM3 CM7
A/o alumna/ou saberá identificar e reflexionar críticamente sobre as fases dun proceso de investigación analizando un traballo de investigación xa realizado e recolleito nun artigo publicado nunha revista de impacto.	AI1	BM5 BM7 BM10	CM3 CM4
A/o alumna/ou saberá comunicar e expresarse con claridade e razoamento crítico	AI1 AM1	BM4 BM5 BM12	CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1.- Os enfoques cuantitativo e cualitativo na investigación científica	1.1.- Definición e enfoques da investigación social 1.2.- Características do enfoque cuantitativo de investigación 1.3.- Características do enfoque cualitativo de investigación 1.4.- Diferenzas entre o enfoque cuantitativo e cualitativo
2.- O proceso de investigación cuantitativa	2.1.- Formulación do problema cuantitativo 2.2.- Desenvolvemento da perspectiva teórica: revisión da literatura e construción do marco teórico 2.3.- Definición do alcance da investigación para realizar: exploratoria, descritiva, correlacional ou explicativa 2.4.- Formulación de hipótese 2.5.- Concepción ou elección do deseño de investigación 2.6.- Recolección de datos cuantitativos 2.7.- Análise de datos cuantitativos 2.8.- O reporte de resultados do proceso cuantitativo
3.- O proceso de investigación cualitativa	3.1.- O inicio do proceso cualitativo: formulación do problema, revisión da literatura, xurdimento de hipótese e inmersión no campo 3.2.- Mostraxe na investigación cualitativa 3.3.- Recolección e análise de datos cualitativos 3.4.- Deseños do proceso de investigación cualitativa 3.5.- O reporte de resultados do proceso cualitativo
4.- Os procesos mixtos de investigación	4.1.- En que consiste o enfoque mixto 4.2.- Por que utilizar o enfoque mixto 4.3.- O proceso mixto 4.4.- Deseños mixtos específicos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A9 B7 B10 C3 C4	30	45	75
Esquemas	A10 A9 B1 B4 C7 C8	2	33	35
Sesión maxistral	A8 B1 B5 B12	40	0	40
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	<p>O traballo, tanto na MODALIDADE PRESENCIAL como ONLINE, consistirá en elixir por parte dos alumnos de forma autónoma un artigo de investigación sociolóxica sobre o turismo publicado nunha revista científica. Este artigo non poderá ser de profesores que imparten docencia na Universidade da Coruña ou dos expostos como exemplos polo/a profesor/a nas explicacións. Seguindo os pasos que se lle indicarán aos alumnos, que consistirán nas fases do proceso de investigación, os alumnos teñen que facer un traballo no que analicen as fases do proceso de investigación que expón o artigo, e indicar ao mesmo tempo as deficiencias que detectan no escrito e as engadidos/correccións que eles farían de cada unha das fases.</p> <p>Na MODALIDADE PRESENCIAL, ao longo do curso a/o profesor/a -seguido as fontes de información indicadas-, tutelarán aos alumnos explicando con detalle cada unha das fases, con exemplos concretos de investigacións xa feitas e publicadas. Desta forma os alumnos terán orientación tutelada de cada unha das fases do traballo.</p> <p>Na MODALIDADE ONLINE, a tutorización continuada realizárase mediante exercicios plantexados no foro xeral, como mediante titorías colectivas por Skype.</p> <p>Ao final da asignatura, os/as alumnos/as teñen que saber aplicar devandito proceso de forma autónoma ao artigo que eles analizan, poñendo así de manifesto no traballo o saber e a autonomía que teñen para facer eles un traballo.</p> <p>O traballo realizarase de forma individual.</p>
Esquemas	<p>A/O alumna/o, tanto na MODALIDADE PRESENCIAL como ONLINE, terá que elixir entre dúas alternativas: a) realizar un esquema dun posible traballo de investigación cualitativo e outro cuantitativo ou ben poderá desenvolver un esquema no que se combine nun só traballo as técnicas cualitativas e cuantitativas, b) facer un esquema comentado de cada un dos apartados do temario</p>
Sesión maxistral	<p>Cada tema indicado nos contidos será explicado polo profesor nas clases. Dita explicación será acompañada de material didáctico.</p> <p>Concretamente no MODO PRESENCIAL consta de clases teóricas para a presentación dos contidos da materia; así como, a discusión de temas de interese actual relacionados coa materia e / ou a realización de pequenos exercicios / probas de coñecementos teóricos / prácticos. Na MODALIDADE ON-LINE trátase de diferentes materiais teóricos / prácticos sobre os contidos de a materia a disposición dos estudantes para a lectura; así como, a discusión de temas de interese actual relacionados co tema a través de foros / debates en liña e / ou a realización de pequenos exercicios / probas de coñecemento teórico / práctico.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>Estou a disposición dos alumnos para tutorías presenciais/online cuando consideren oportuno.</p> <p>Durante o curso académico, prestarase atención personalizada e continua a todos os estudantes matriculados nesta materia, tanto para responder preguntas sobre as clases presenciais /on-line como para abordar temas relacionados co traballo.</p> <p>Enderezo electrónico: j.a.cortes@udc.es Enderezo Skype: jose.antonio.cortes.vazquez Titorías: Martes 10.30 - 13.30</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Sesión maxistral	A8 B1 B5 B12	<p>Para a MODALIDADE PRESENCIAL valorarase o traballo desenvolvido na aula, sobre todo durante as sesións prácticas de análise de textos e artigos.</p> <p>Para a MODALIDADE ONLINE ou para alumnos coa dispensa académica de exención de asistencia, valorarase a interacción a través de foros e o traballo realizado durante as titorías online</p>	10
Traballos tutelados	A9 B7 B10 C3 C4	<p>MODALIDADE PRESENCIAL: Valorarase o dominio que demostran os alumnos en cada unha das fases do proceso de investigación, que será posta de manifesto na explicación resumida de cada fase do proceso recollida no artigo, así como na proposta de cambio e engadido que eles propoñen.</p> <p>Valorarase sobre todo a autonomía manifestada polos alumnos, que demostra a capacidade que terá no futuro cando teñan que facer unha investigación. Por iso non será posible que fagan o traballo sobre un artigo dun profesor da UDC ou dos expostos polo profesor na aula e nas titorías como exemplos.</p> <p>MODALIDADE ONLINE: Como na modalidade presencial, valorarase tamén o dominio que demostran os alumnos en cada unha das fases do proceso de investigación, que será posta de manifesto na explicación resumida de cada fase do proceso recollida no artigo, así como na proposta de cambio e engadido que eles propoñen. Valorarase sobre todo a autonomía manifestada polos alumnos, que demostra a capacidade que terá no futuro cando teñan que facer unha investigación. Por iso non será posible que fagan o traballo sobre un artigo dun profesor da UDC ou dos expostos polo profesor na aula e nas titorías como exemplos.</p>	40
Esquemas	A10 A9 B1 B4 C7 C8	<p>MODALIDADE PRESENCIAL: Si elixe a opción a) valorarase a creatividade do alumno á hora de definir un tema de investigación e saber seguir os pasos concretos con metodoloxía cualitativa, cuantitativa ou a combinación de ambas as.</p> <p>Si elixe a opción b) valorarase a claridade do esquema para cada tema e a reflexión do alumno sobre cada apartado do temario.</p> <p>MODALIDADE ONLINE: Como na modalidade presencial, si elixe a opción a) valorarase a creatividade do alumno á hora de definir un tema de investigación e saber seguir os pasos concretos con metodoloxía cualitativa, cuantitativa ou a combinación de ambas as.</p> <p>Si elixe a opción b) valorarase a claridade do esquema para cada tema e a reflexión do alumno sobre cada apartado do temario.</p>	50

Observacións avaliación

MODALIDADE PRESENCIAL: Para poder aprobar a materia o alumno necesita ter un mínimo de 5 puntos sumando o traballo tutelado (polo que se pode ter un máximo de 4 puntos), o traballo na aula (máximo 1 punto) e o esquema (pola que se pode ter un máximo de 5 puntos). Observación para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia ou para o alumnado na MODALIDADE ONLINE: O/o alumno/a deberá porse en contacto co profesor canto antes. Os criterios de avaliación rexeranse de acordo á realización dun traballo tutelado (4 puntos), do traballo demostrado no foro online e nas titorías online (1 punto) e dun esquema (5 puntos), a través dos que o/o alumno/na terá que demostrar alcanzar as competencias e os resultados de aprendizaxe da materia. É obrigatoria a realización de ambos para superar a materia. O profesor porá en práctica diversas estratexias de acordo ás necesidades que se expoñan por cada alumno/a para facilitarlle o seguimento activo da materia e a súa atención personalizada.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Hernández Sampieri, R.; Fernández Collado, C. y Baptista Lucio, M. P. (2010). Metodología de la investigación. Madrid: McGraw-Hill
Bibliografía complementaria	- Corbetta, P (2010). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recomendacións:1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático1.2. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos1.3. De se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...)5.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías